

Det kongelige forsvarsdepartement
Pb 8126 Dep
0032 Oslo

Deres referanse
2015/3706-9/FD II 5/EMS

Vår referanse
2016053

Dato
09.12.2016

Det vises brev av 12.10.16 med invitasjon til høring av rapport fra arbeidsgruppen for utarbeidelse av forslag til ny bistandsinstruks.

Forslaget til ny bistandsinstruks inneholder flere forslag som vil sikre en forsvarlig og effektiv bistand fra Forsvaret til politiet. Dette gjelder særlig forslaget om en forenklet beslutningsprosedyre for bistand ved at politisk nivå fjernes fra beslutningsprosessen. Det at politisk nivå må utøve styringsretten reaktivt må være tilstrekkelig.

Det er også positivt at den nye instruksens stadfester etatenes handlingsplikt i bistandssituasjoner. Plikten er både institusjonell og individuell. Vi støtter også stadfestelsen av at terrorbekjempelse er politiets ansvar og at Forsvaret bistår politiet etter anmodning.

Maritim terrorberedskap

Politiet må ha den overordnede ledelsen i alle nasjonale operasjoner og vi er derfor skeptiske til forslaget om at Forsvaret skal få et særskilt ansvar for å sikre den nasjonale maritime kontraterror-beredskapen.

Vi støtter derfor ikke flertallets forslag om at Forsvaret på eget initiativ skal gis anledning til å iverksette operasjoner i tidskritiske situasjoner, uten noe nærmere bistandsanmodning fra politiet. Dette er polisiære operasjoner som kan kreve omfattende maktbruk. Forsvarets adgang til å anvende makt kan kun skje etter anmodning fra politiet, jfr politilovens § 27 a. Vi støtter mindretallets syn på at dette forslaget mangler materiell hjemmel for Forsvarets eventuelle maktbruk.

Norges Politilederlag mener samarbeidet mellom politi og forsvar bør reguleres på en måte som sikrer politiet kontrollen og styringsmuligheten som følger et overordnet ansvar. Forsvarets bistand må være utfyllende og bygge på politiets kapasiteter. I tillegg vil det i alle operasjoner være behov for etterretning og etterforskning både før, under og etter den operative innsatsen. Dette krever ledelse og koordinering av politiet

Politiet må derfor ha egne kapasiteter også for bekjempelse av maritim terror, men vil alltid være avhengig av Forsvarets maritime kapasiteter. Forsvaret må derfor ha nødvendig ressurser og utstyr. Vi stiller imidlertid spørsmål om det er nødvendig og riktig ressursbruk med en tropp med 24/7 antiterrorberedskap ved Forsvarets spesialstyrkers treningssenter ved Horten.

Ledelse av operasjoner

Politiet skal styre og lede nasjonale antiterror operasjoner i fredstid og det blir derfor helt feil hvis Forsvaret selv leder og gjennomfører spesifikke operasjoner. Når Forsvaret gjennomfører et

---

Adresse: Lakkegata 23, Oslo
Post: Pb. 9096, Grønland
0133 Oslo

Telefon: 23 16 31 50
Epost: post@politilederen.no
Web: www.politilederen.no

maritimt kontraterroroppdrag for politiet, eksempelvis «overta plattform» eller «frigi gisler», må det være i tett samarbeid og under overordnet ledelse av politiet.

Vår erfaring er at politiet og Forsvaret samarbeider godt om en rekke oppgaver. Vi kjenner oss ikke igjen i beskrivelsen av revirkamp mellom Forsvaret og politiet. Det er i hovedsak mangelen på viktige prinsipielle og praktiske avklaringer som skaper uklarheter og uenighet.

Det kan virke som om utredningen og forslaget til instruks i for stor grad er skrevet på Forsvarets premisser. Arbeidsgruppen viser begrenset forståelse for politiets oppgaver og bistandsbehov. Forslaget blir derfor mer et uttrykk for hva Forsvaret ønsker å bistå politiet med enn hva politiet har behov for.

Oppsummering

Norges Politilederlag er glad for en forenkling av prosedyrene for bistandsanmodningene med kun reaktiv kontroll fra politisk nivå og er helt enig at terrorbekjempelse er politiets ansvar.

Vi er enig med mindretallet i arbeidsgruppen som mener maritim kontraterror ikke reiser utfordringer av en slik karakter at det bør reguleres særskilt, men at dette best kan løses innenfor de generelle rammene som gjelder for alle typer bistand, under politiets overordnede ledelse og ansvar.

Konsekvensene av ordningen, som er foreslått, er at Forsvaret gis utvidet kompetanse og myndighet til å utøve makt, innenfor politiets primære ansvarsområde og uten rettslig forankring. Samtidig reduseres ansvarlig politimesters operative handlingsrom tilsvarende.

Vi håper den videre behandlingen av forslaget vi vise at samfunnets behov for hensiktsmessig og effektiv beredskap best kan ivaretas innenfor dagens rettslige rammer og prinsipper.

Med hilsen

Geir Krogh
forbundsleder